

« نظریه پایه توسعه استان سمنان »

(مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۳/۷/۵ شورای برنامه ریزی و توسعه استان)

در راستای تحقق اهداف چشم انداز بلند مدت توسعه کشور، نظریه پایه توسعه ملی، جهت گیریهای آمایش سرزمین، رویکردهای نوین پدافند غیرعامل، سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی، با بهره گیری از توان اقشار مختلف مردم به خصوص جوانان و توجه به ویژگی های استان؛ مأموریت ها و وظایف اصلی استان بر پایه: "توسعه پایدار صنعت، معدن و گردشگری با محوریت محیط زیست و انسان سالم و استفاده از موقعیت مکانی استان برای پذیرش جمعیت مولد استان های همجوار به ویژه تهران" استوار خواهد بود. تکیه بر اولویتهای فوق مانع بهره گیری از سایر توانمندی ها و ظرفیت های استان نخواهد بود. بنابراین، اصلی ترین راهبردهای توسعه استان به شرح زیر می باشد:

۱- توسعه فعالیتها و فضاهای صنعتی به جهت موقعیت مناسب منطقه ای و همجواری با تهران، به منظور تمرکز زدائی از تهران با اولویت صنعت حمل و نقل (صنعت خودرو)، صنایع نوین و پیشرفته، صنایع جانبی نفت، گاز و پتروشیمی، صنایع معدنی به ویژه املاح تبخیری با توجه به منابع غنی آن در استان و صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی با ملاحظات محدودیت منابع آب.

۲- شناسایی، اکتشاف، تجهیز و بهره برداری از معادن متنوع و غنی استان و توسعه صنایع معدنی با تاکید بر ارتقاء و نوآوری در کلیه فعالیت های معدنی و همچنین اکتشاف میادین هیدروکربوری احتمالی مرتبط با گنبد های نمکی استان.

۳- تامین و انتقال آب پایه پایدار مورد نیاز استان با اولویت شرب و صنعت، از طریق حوضه های همجوار با تاکید بر شیرین سازی و انتقال آب از دریای خزر. بهینه سازی و افزایش بهره وری آب، اجرای طرح های آبخیزداری، تغذیه مصنوعی و تعادل بخشی و بهره برداری از آبهای نامتعارف.

۴- ارتقای سطح بهره برداری از جاذبه های طبیعی، تاریخی و گردشگری از طریق معرفی جاذبه های مذکور در سطح منطقه ای، ملی و بین المللی و توسعه تاسیسات و امکانات گردشگری.

۵- گسترش خدمات بازرگانی نوین و تمرکز بر افزایش صادرات کالا و خدمات با تاکید بر ایجاد بندر خشک و تقویت و تجهیز زیر ساخت های بازرگانی به ویژه پایانه های صادراتی و مناطق ویژه اقتصادی و تقویت نقش استان بعنوان بارانداز کالا های منطقه شمال و شرق کشور در راستای تمرکز زدائی در نظام نگهداری و توزیع کالا از تهران.

۶- توسعه و تقویت خدمات برتر به منظور پشتیبانی از فرایند توسعه استان در رسته های خدمات مشاوره ای، پیمانکاری، مالی، بیمه، حقوقی و بازاریابی.

۷- برنامه ریزی و اجرای الگوی کشت مناسب محصولات باغی و زراعی با رویکرد افزایش عملکرد و ارتقای راندمان آبیاری با تاکید بر توسعه باغات، گسترش کشت های گلخانه ای و متراکم به ویژه در مناطق خشک و کم آب استان

۸- توسعه کیفی و افزایش بازدهی بخش کشاورزی با تاکید بر توانمند سازی و ارتقاء سطح فناوری، بهره وری عوامل تولید و استفاده حداکثری از شیوه های نوین در تولید صنعتی محصولات گیاهی و دامی از طریق تقویت زیر بخش های کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی استان و ساماندهی عشایر جهت نیل به امنیت غذایی.

۹- توسعه متوازن شبکه ارتباطات و حمل و نقل کالا، مسافر و انرژی با توجه به قرارگیری استان در مسیر گذرگاه بین المللی شرقی - غربی کشور و استفاده از موقعیت استان جهت توسعه ارتباط شمال - جنوب کشور.

- ۱۰- توسعه امکانات و تجهیزات مخابراتی و رسانه ای و ارتقای سطح مهارت های لازم برای به کارگیری فن آوری ارتباطات و اطلاعات به منظور گسترش دولت و شهرهای الکترونیکی در استان .
- ۱۱- گسترش منابع تامین انرژی الکتریکی و توسعه و تجهیز شبکه های انتقال و توزیع آن متناسب با فرایند توسعه استان با تاکید بر انرژی های تجدیدپذیر مانند انرژی خورشیدی و بادی و همچنین مدیریت تولید و مصرف.
- ۱۲- توسعه فعالیت های آموزشی- تحقیقاتی دانشگاهها، مراکز آموزش عالی و آموزش پزشکی از طریق افزایش همکاری های استانی، ملی و بین المللی در مقاطع تحصیلات تکمیلی با هدف تربیت نیروی انسانی متخصص کارآمد متناسب با مزیت های توسعه استان و نیاز بازار کار.
- ۱۳- توسعه و تقویت فعالیتهای دانش محور و شرکتهای دانش بنیان از طریق کانون های صنعت و دانش، پارکهای علمی و فن آوری و شهرکهای فن آوری در راستای تجاری سازی محصولات و همچنین تقویت مراکز علمی - پژوهشی در راستای انجام پژوهش های کاربردی متناسب با مزیت های اصلی توسعه استان و با رویکرد توانمند سازی نیروی کار و کارآفرینی.
- ۱۴- توسعه آموزش های فنی و حرفه ای، مهارتی و فناوری و ارتقای توان کارآفرینی با هدف تربیت نیروی کار ماهر و نیمه ماهر با توجه به الزامات توسعه و گرایشهای تخصصی فعالیتها در استان.
- ۱۵- تقویت و تجهیز زیرساختهای مراکز جمعیتی مستعد استان بویژه مسکن مناسب به منظور افزایش توان جذب جمعیت مولد از مناطق پرتراکم مجاور
- ۱۶- ایجاد و تقویت زیرساختهای لازم در حوزه سلامت (بهداشت، دارو و درمان).
- ۱۷- همگانی نمودن ورزش در جامعه با رویکرد ارتقاء سطح سلامت از طریق مشارکت نهادهای عمومی و بخش خصوصی.
- ۱۸- تقویت ارتباطات بین المللی و جذب و حمایت از سرمایه گذاری خارجی در حوزه های مختلف با توجه به مزیت های منطقه ای و اجرای پروژه های مهم در استان.
- ۱۹- ایجاد و تقویت اشتغال پایدار در کانون های جمعیتی با تاکید بر روستاهای حاشیه کویر از طریق به کارگیری ظرفیتهای بومی و منطقه ای به منظور توسعه متوازن مناطق روستائی و کویری.
- ۲۰- تقویت توانمندیهای امنیتی و دفاعی استان در مقیاس ملی با توجه به قابلیت های سرزمینی موجود.
- ۲۱- بهبود و هدایت نظام خدمات بانکی، بیمه ای، ارزی و مالی کلیه واحدهای تولیدی و خدماتی سطح استان در مراکز اداری استان به منظور شفاف سازی اقتصاد.
- ۲۲- حفظ و ارتقاء سرمایه اجتماعی با تکیه بر آموزه های دینی، فرهنگ غنی بومی و سابقه کهن تاریخی استان با رویکرد برقراری الگوی زندگی اسلامی - ایرانی در جامعه .
- ۲۳- تنظیم فرایند توسعه استان بر پایه اقلیم و ملاحظات زیست محیطی و با لحاظ مدیریت کاهش بلایای طبیعی، به منظور ارتقاء سطح پایداری توسعه از طریق اعمال مدیریت جامع زیست بوم مبتنی بر رویکرد مشارکتی با تاکید بر کنترل بیابان زائی و حفاظت از منابع آب، خاک، هوا و پوشش گیاهی، بهره برداری بهینه از آن به ویژه در حاشیه شمال و زیست گاه های ملی و بین المللی.

با توجه به نقش و وظایف تعیین شده برای استان در عرصه ملی و توان آن در پذیرش فعالیت ها و جمعیت جدید، سهم جمعیت استان از کل جمعیت کشور افزایش و روند مهاجر پذیری استان در آینده تشدید خواهد شد.